

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

НН Архітектурно-художній інститут
Кафедра Нарисної геометрії та інженерної графіки

СИЛАБУС освітнього компонента – ОК 19 Акцидентний шрифт

Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	022 Дизайн
Освітня програма	ОПП Графічний дизайн
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні
Індивідуальні завдання	розрахунково-графічна робота
Форми підсумкового (семестрового) контролю	залік

Викладач (Викладачі):

Перпері Алла Олександрівна, канд. техн. наук, доцент, зав. кафедри нарисної геометрії та інженерної графіки, a_perperi@ukr.net

Сидорова Наталія Валеріївна, канд. техн. наук, доцент кафедри нарисної геометрії та інженерної графіки, sidorovanataliya@ukr.net

В процесі вивчення освітнього компонента у здобувачів вищої освіти сформується навички та вміння застосовувати типи акцидентного шрифту відповідно до змісту та призначення; поєднувати гарнітури шрифтів; оформлювати акцидентним шрифтом тексти і заголовки; Студенти знайомляться з історією виникнення та розвитку шрифту; графічними характеристиками акцидентного шрифту і його структурою; основами шрифтової графіки; естетичними вимогами до шрифту

Передумови для вивчення освітнього компонента: після вивчення освітніх компонентів Рисунок, Основи шрифту, Каліграфія

Програмні результати навчання:

ПРН7 Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень

ПРН8 Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію

ПРН9 Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання

ПРН15 Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнодизайну у мистецьких практиках

ПРН18 Відобразити морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну

ПРН21 Приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Диференційовані програмні результати навчання:

знати:

- історію виникнення та розвитку шрифтів;
- графічні характеристики акцидентного шрифту і його структуру;
- основи шрифтової графіки;
- шрифтові стандарти;
- естетичні вимоги до шрифту

володіти:

- відтворюванням стильової єдності шрифту по базовим елементам;
- шрифтом як рівноправним елементом графічної композиції;

вміти:

- застосовувати типи акцидентного шрифту відповідно до змісту та призначення;
- поєднувати гарнітури шрифтів;
- оформлювати акцидентним шрифтом тексти і заголовки;

Тематичний план

Тема 1. Дисципліна "Акцидентний шрифт": мета і задачі. Анатомія шрифту. Актуальна система класифікації шрифтів. Цікаві конструктивні та історичні особливості

Тема 2. Акцидентні шрифти. Об'єднання шрифтів не за конструктивним принципом, а за призначенням. Піонери в створенні заголовкових шрифтів (англійські друкарі Томас Котрелл та Вільям Кезлон II)

Тема 3. Типологія акцидентного шрифту за художньо-образними ознаками: біоморфні (зооморфні, флоральні), антропоморфні, образотворчі (сюжетні, ілюстративні, предметні) і декоративні шрифти (орнаментальні, каліграфічні, об'ємно-просторові, асоціативні).

Тема 4. Головні художньо-образні особливості шрифту, що складаються із символіки (архетиповість), образності (метафора, алегорія, конотація, стилізація) і емоційних властивостей. Акцидентний набір: мала кількість тексту, складне художнє оформлення, в тому числі орнаменти, сітки та інша складальні прикраси або, наприклад, оптичні ефекти набірних шрифтів.

Тема 5. Акцидентний шрифт як один із засобів комунікації робить на людину емоційний вплив, що складається з послідовного ряду асоціацій, а також гармонійного сполучення перцептивних відносин: рівноваги, простоти, умовності, значення, виразності, простору й кольору. Роль кольору на основі монохромного контрасту, найтонших модуляцій тіні, площі колірних плям, використання кольору для надання особливого емоційного впливу.

Тема 6. Історичний процес формоутворення акцидентного шрифту

Тема 7. Графічна робота №1. Біоморфний тип акцидентного шрифту – напис та оформлення власного імені на форматі А-3.

Тема 8. Графічна робота №2. Антропоморфний тип акцидентного шрифту – напис та оформлення буквиці на форматі А-3.

Тема 9. Графічна робота №3. Образотворчий тип акцидентного шрифту – напис та оформлення вислову на запропоновану тему.

Тема 10. Графічна робота №4. Декоративний тип акцидентного шрифту – напис та оформлення українського алфавіту на формат А-3.

Тема 11. Заповнення титульного аркушу

Тема 12. Підсумки вивчення дисципліни

Тема 13. Підготовка до лекційних занять, теоретичних занять і методичних основ курсу

Тема 14. Продовження виконання та оформлення графічної роботи – біоморфний тип акцидентного шрифту – напис та оформлення власного імені на форматі А-3.

Тема 15. Продовження виконання та оформлення графічної роботи – антропоморфний тип акцидентного шрифту – напис та оформлення буквиці на форматі А-3.

Тема 16. Продовження виконання та оформлення графічної роботи – образотворчий тип акцидентного шрифту – напис та оформлення вислову на запропоновану тему.

Тема 17. Продовження виконання та оформлення графічної роботи – декоративний тип акцидентного шрифту – напис та оформлення українського алфавіту на формат А-3.

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за освітнім компонентом «Акцидентний шрифт» складає від 60 балів до 100 балів.

За освітнім компонентом передбачено виконання розрахунково-графічної роботи.

- титульного аркушу,
- розрахунково-графічної роботи, яка включає:
 - Графічна робота №1. Біоморфний тип акцидентного шрифту – напис та оформлення власного імені на форматі А-3. Контроль здійснюється за допомогою усного опитування, опитувальних аркушів у письмовій формі, аудиторних контрольних графічних робіт.
 - Графічна робота №2. Антропоморфний тип акцидентного шрифту – напис та оформлення буквиці на форматі А-3.
 - Графічна робота №3. Образотворчий тип акцидентного шрифту – напис та оформлення вислову на запропоновану тему.
 - Графічна робота №4. Декоративний тип акцидентного шрифту – напис та оформлення українського алфавіту на форматі А-3.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку шляхом накопичення балів від 60 до 100 балів: виконання практичних робіт та розрахунково-графічної роботи (графічних робіт).

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Перпері А.О., Сидорова Н.В. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Акцидентний шрифт» до лекційних занять для студентів освітньо-професійної програми «Графічний дизайн» за спеціальністю 022 «Дизайн» освітній рівень перший (бакалаврський). ОДАБА: Одеса, 2024. 19с.
2. Перпері А.О., Сидорова Н.В. Конспект лекцій з дисципліни «Основи шрифту» для студентів спеціальності 022 «Дизайн» освітній рівень (бакалаврський). ОДАБА: Одеса, 2022. 64с.
3. Перпері А.О., Бредньова В.П., Яворська Н.М. Методичні вказівки з дисципліни «Мистецтво шрифту» до практичних занять для виконання контрольних і самостійних робіт для студентів спеціальностей: 191 «Архітектура та містобудування», 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр». ОДАБА: Одеса, 2019. 59 с.
4. Бредньова В.П., Перпері А.О., Яворська Н.М. Навчальний посібник з дисципліни «Мистецтво шрифту» для студентів спеціальностей: 191 «Архітектура та містобудування», 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр». ОДАБА: Одеса, 2017. 128с.
5. Поліщук А. А. Творчі аспекти проектування шрифтової графіки // Дизайн- освіта як галузь креативних індустрій: матер. Всеукр. наук.-практ. конф., 18-19 квітня 2019 р. / МК України, Київ. нац. ун-т к-ри і мист; редкол.: Удріс-Бородавко Н., Болтенков А., Чистіков О. К.: КНУКіМ. 2019. - С. 100–104.

Допоміжні джерела інформації

6. Основи типографіки [Електронний ресурс]. Денисенко С.М. Київ, 2019. 60 с.
7. Ellen Lupton. Thinking With Type. 2004. 173 с.
8. Robert Bringhurst. The Elements of Typographic Style. Hartley & Marks Publishers, 2012. 254h.
9. Шевченко В. Типографіка та модульність реклами. Частина 1. Типографіка. К.: Інститут журналістики, 2017. 123 сл.
10. Felici J. The Complete Manual of Typography. Adobe Press, Peachpit, 2011. 416 p.

11. Поліщук А. А. Теорія та практика графіки. : навч. пос. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. 2015. 212 с.